

Na temelju članka 24. stavaka 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ODLUKU

o osnivanju Povjerenstva za sređivanje arhivskog gradiva od posebnog nacionalnog interesa i postupanje po zahtjevima za uvid i njegovo korištenje

I.

Osniva se Povjerenstvo za sređivanje arhivskog gradiva od posebnog nacionalnog interesa i postupanje po zahtjevima za uvid i njegovo korištenje (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Arhivskim gradivom od posebnog nacionalnog interesa u smislu ove Odluke smatraju se zapisi i dokumenti nastali djelovanjem dr. sc. Franje Tuđmana kao predsjednika Republike Hrvatske i zapisi i dokumenti nastali djelovanjem tijela izvršne i zakonodavne vlasti Socijalističke Republike Hrvatske, a koji se čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu:

- za koje je utvrđen stupanj tajnosti ili
- koji sadrže podatke vezane uz obranu, međunarodne odnose i poslove nacionalne sigurnosti, uključujući one za održavanje reda i mira, te za gospodarske interese države, za koje nije utvrđen stupanj tajnosti, ali čijim bi objavljivanjem nastupile štetne posljedice za nacionalnu sigurnost ili nacionalni interes Republike Hrvatske.

II.

Zadaće Povjerenstva u vezi s arhivskim gradivom nastalim djelovanjem dr. sc. Franje Tuđmana kao predsjednika Republike Hrvatske su:

- na popisu arhivskog gradiva označiti zapise i dokumente koji sadrže podatke za koje je utvrđen stupanj tajnosti i u koje se može ostvariti uvid, odnosno koji se mogu koristiti pod uvjetima propisanim Zakonom o tajnosti podataka te Vladi Republike Hrvatske predložiti rokove po proteku kojih bi prestali važiti stupnjevi tajnosti, a zapisi i dokumenti postali dostupni javnosti,
- na popisu arhivskog gradiva označiti zapise i dokumente koji sadrže podatke iz točke I. stavka 2. podstavka 2. ove Odluke koji su sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima dostupni za korištenje po proteku roka od 50 godina od njihovog nastanka,
- davanje prethodnog mišljenja Vladi Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u povodu zahtjeva za uvid, odnosno njegovo korištenje prije utvrđivanja odnosno proteka rokova iz podstavaka 1. i 2. ovoga stavka,

- izvješćivanje tijela državne uprave koja su vlasnici/stvaratelji zapisa odnosno dokumenta o prestanku važenja utvrđenog stupnja tajnosti.

Zadaća Povjerenstva u vezi s arhivskim gradivom nastalim djelovanjem tijela izvršne i zakonodavne vlasti Socijalističke Republike Hrvatske je davanje prethodnog mišljenja Vladi Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u povodu zahtjeva za uvid, odnosno njegovo korištenje.

III.

Povjerenstvo čine:

- predstavnik Ministarstva pravosuđa, predsjednik Povjerenstva
- predstavnik Ureda predsjednika Republike Hrvatske, zamjenik predsjednika Povjerenstva
- predstavnik Ministarstva obrane, član
- predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova, član
- predstavnik Ministarstva vanjskih i europskih poslova, član
- predstavnik Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, član
- predstavnik Sigurnosno-obavještajne agencije, član
- predstavnik Vojne sigurnosno-obavještajne agencije, član
- predstavnik Hrvatskog državnog arhiva, član
- predstavnik Agencije za zaštitu osobnih podataka, član.

Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Povjerenstva imenuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog čelnika tijela iz stavka 1. ove točke.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Povjerenstva moraju imati izdano uvjerenje o obavljenoj sigurnosnoj provjeri (certifikat) za pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti "vrlo tajno".

Povjerenstvo se može u pojedinim pitanjima, ako ocijeni da za to postoji potreba, konzultirati s predstavnicima drugih tijela i institucija, odnosno stručnjacima. Predstavnici drugih tijela i institucija te stručnjaci ne mogu ostvariti uvid u arhivsko gradivo označeno stupnjevima tajnosti, ako za to nisu ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o tajnosti podataka.

IV.

Povjerenstvo će donijeti Poslovnik o svome radu, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Poslovníkom će se urediti procedure, metode i dinamika rada Povjerenstva, način odlučivanja Povjerenstva, kriteriji za provođenje zadaća Povjerenstva, vrste zapisa i dokumenata u arhivskom gradivu i uvjeti njihovoga korištenja, te ostala stručna, tehnička i administrativna pitanja bitna za rad Povjerenstva.

V.

Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Hrvatski državni arhiv.

Hrvatski državni arhiv će odrediti jednog arhivista koji će kontinuirano obavljati stručne poslove oko pripreme i obrade arhivskog gradiva za potrebe Povjerenstva.

Arhivist iz stavka 2. ove točke mora imati izdano uvjerenje o obavljenoj sigurnosnoj provjeri (certifikat) za pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti "vrlo tajno".

U slučaju potrebe, predsjednik Povjerenstva može zatražiti od tijela iz točke III. stavka 1. ove Odluke da odrede svog *ad hoc* predstavnika za obradu pojedine cjeline arhivskoga gradiva iz njihove nadležnosti, odnosno koje je vlasnik/stvaratelj to tijelo ili njegov pravni prednik.

Ad hoc predstavnik iz stavka 4. ove točke mora imati izdano uvjerenje o obavljenoj sigurnosnoj provjeri (certifikat) za pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti "vrlo tajno".

VI.

Povjerenstvo jednom godišnje podnosi izvješće o svome radu Vladi Republike Hrvatske.

VII.

Povjerenstvo za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske, temeljem kojih bi Vlada Republike Hrvatske davala odobrenja za uvid u konkretne zapise i dokumente nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana kao predsjednika Republike Hrvatske predat će Povjerenstvu iz točke 1. ove Odluke svu dokumentaciju o svom radu, predmete u kojima je davalo mišljenje i predmete koje ima u radu, a u kojima još nije dalo mišljenje, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

VIII.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaju važiti:

- Odluka o osnivanju i imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske, temeljem kojih bi Vlada Republike Hrvatske davala odobrenja za uvid u konkretne zapise i dokumente nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana kao predsjednika Republike Hrvatske, klase: 612-06/10-02/01, urbroja: 5030109-10-5, od 28. svibnja 2010. godine,
- Zaključak Vlade Republike Hrvatske, klase: 612-06/10-02/01, urbroja: 5030109-10-10, od 14. listopada 2010. godine.

IX.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o preuzimanju i korištenju dokumentacije nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao predsjednika Republike Hrvatske, od 11. siječnja 2001. godine, odlučeno je da će predmetne zapise i dokumente preuzeti Hrvatski državni arhiv.

Odlukom je određeno da se navedeni zapisi i dokumenti daju na korištenje sukladno odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima. Iznimno, određeni konkretni zapisi i dokumenti mogu se dati na uvid samo po prethodnom odobrenju Vlade Republike Hrvatske, koja odobrenja za uvid daje na temelju mišljenja povjerenstva koje će se osnovati posebnom odlukom.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o osnivanju i imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za preuzimanje i predaju Hrvatskom državnom arhivu zapisa i dokumenata koji su nastali djelovanjem dr. Franje Tuđmana, kao predsjednika Republike Hrvatske, od 20. listopada 2004. godine, osnovano je Povjerenstvo čija zadaća je bila preuzimanje navedenih zapisa i dokumenata iz Ureda predsjednika Republike Hrvatske, njihov pregled i predaja Hrvatskom državnom arhivu.

Tek Odlukom Vlade Republike Hrvatske o osnivanju i imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske, temeljem kojih bi Vlada Republike Hrvatske davala odobrenja za uvid u konkretne zapise i dokumente nastale djelovanjem dr. Franje Tuđmana kao predsjednika Republike Hrvatske, od 28. svibnja 2010. godine, osnovano je Povjerenstvo koje daje mišljenja Vladi o zahtjevima kojima se traži uvid ili korištenje predmetnog arhivskog gradiva, najčešće gradiva koje je označeno nekim od stupnjeva tajnosti.

Predmetno arhivsko gradivo do danas nije potpuno sređeno u skladu s pravilima arhivske struke niti sukladno Zakonu o tajnosti podataka, te stoga u cijelosti nije dostupno javnosti niti ga je moguće koristiti u svrhu znanstvenog istraživanja za što postoji sve veći interes.

Stoga se ovim Prijedlogom odluke želi sustavno i u skladu s pravilima struke i važećim propisima urediti arhivsko gradivo nastalo djelovanjem dr. sc. Franje Tuđmana, kao predsjednika Republike Hrvatske, kako bi se odvojilo arhivsko gradivo koje će biti sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima pod jednakim uvjetima dostupno svim korisnicima po proteku roka od 50 godina od njegovog nastanka od arhivskog gradiva koji sadrže podatke za koje je utvrđen stupanj tajnosti i u koje će se moći ostvariti uvid odnosno koje će se moći koristiti pod uvjetima propisanim Zakonom o tajnosti podataka.

Također, budući se Vladi Republike Hrvatske učestalo podnose zahtjevi za uvid u dokumentaciju nastalu djelovanjem tijela izvršne i zakonodavne vlasti Socijalističke Republike Hrvatske označenu nekim od stupnjeva tajnosti, pretežno u svrhu znanstvenih istraživanja i publicističkih radova, a nije određena nadležnost tijela državne uprave za pregled te dokumentacije koji često zahtjeva angažiranje znatnih ljudskih resursa, predlaže se da Povjerenstvo daje mišljenja Vladi u vezi i s takvim zahtjevima.

Slijedom navedenog, ovim Prijedlogom odluke osniva se Povjerenstvo za sređivanje arhivskog gradiva od posebnog nacionalnog interesa i postupanje po zahtjevima za uvid i njegovo korištenje, te utvrđuju njegove zadaće, sastav i ostali uvjeti rada.